

Gmina sprzeciwia się eksperymentowi klimatystów

16 marca 2025

Stanowiska dwóch gmin leżących nad fiordem Hvalfjörður w sprawie planowanego tego lata eksperymentu z wykorzystaniem sody kaustycznej są bardzo rozbieżne. Gmina Hvalfjarðarsveit nie ma nic przeciwko przyznaniu pozwolenia na przeprowadzenie badań, a gmina Kjósarhreppur jest im całkowicie przeciwna. Zarówno Hafró, jak i Agencja Ochrony Środowiska zaleciły wydanie pozwolenia.

Firma badawcza Röst poprosiła o pozwolenie na uwolnienie alkalicznego roztworu do Hvalfjörður w celu zbadania, czy możliwe jest zwiększenie sekwestracji dwutlenku węgla w oceanie poprzez zwiększenie jego zasadowości. Ministerstwo Spraw Zagranicznych, które jest odpowiedzialne za wydawanie zezwoleń na badania morskie, rozpatruje wnioszek, a decyzja ma zapaść jeszcze w tym miesiącu.

W lutym rada gminy Hvalfjarðarsveit zatwierdziła uchwałę, zgodnie z którą nie sprzeciwia się przyznaniu Röst pozwolenia na przeprowadzenie eksperymentu.

Uznano, że jest mało prawdopodobne, aby miał on negatywny wpływ na ekosystem fiordu, poza krótkotrwałymi skutkami w miejscu uwolnienia substancji. Ponadto sporządzono szczegółową analizę ryzyka oraz plan awaryjny na wypadek komplikacji. Rada gminy podkreśliła jednak, że decyzja o udzieleniu zgody powinna zostać podjęta w sposób przemyślany.

Kompletnie odmienne stanowisko zajęła gmina Kjósarhreppur, która przedłożyła ministerstwu opinię, w której stanowczo sprzeciwia się realizacji badań. Uzasadniła swój sprzeciw m.in. tym, że Röst zamierza uwolnić do morza substancję

toksyczną, która mogłaby negatywnie wpłynąć na działalność gospodarczą, taką jak połowy łososi oraz turystykę.

W swoim stanowisku rada gminy podważyła twierdzenia Röst, jakoby eksperyment nie miał wpływu na ekosystem morski. Stwierdzono, że organizacja nie przedstawiła przekonujących dowodów naukowych na poparcie tego argumentu. Jednocześnie przyznaje, że nie dysponuje wystarczającą wiedzą naukową, aby przedstawić kontrargumenty, więc wzywa ministerstwo do dokładnego przeanalizowania wniosku przed wydaniem decyzji.

Rada uznała nadto, że ocena eksperymentu nie powinna opierać się wyłącznie na danych dostarczonych przez wnioskodawcę. Podkreślono również, że naukowcy z Islandzkiego Instytutu Badań Morskich nie są bezstronni, ponieważ instytucja ta otrzymała fundusze od Röst na prowadzenie pomiarów w Hvalfjörður. W związku z tym, że ministerstwo nie jest w stanie przeprowadzić pełnego dochodzenia w wyznaczonym terminie, gmina Kjósarhreppur zaapelowała o odrzucenie wniosku na ten rok.

Planowany eksperyment zakłada uwolnienie do morza około 200 000 litrów roztworu wodorotlenku sodu (4,5% NaOH), znanego również jako soda kaustyczna, w pobliżu stacji dystrybucji paliwa firmy Olíudreifing. Celem badania jest sprawdzenie, czy można zwiększyć zdolność oceanu do pochłaniania dwutlenku węgla poprzez zmniejszenie zakwaszania wód. Metoda ta miałaby naśladować naturalny proces wietrzenia skał zasadowych, które zwiększają zdolność oceanów do pochłaniania CO₂ z atmosfery.

Zarówno Islandzki Instytut Badań Morskich, jak i Agencja Ochrony Środowiska i Energii zaleciły ministerstwu zatwierdzenie wniosku Röst, argumentując, że eksperyment ma dużą wartość naukową i nie jest prawdopodobne, aby negatywnie wpłynął na ekosystem fiordu. Obie instytucje konsultowały się z niezależnymi ekspertami.

Autorstwo: Krzysztof Grabowski

Na podstawie: Visir.is

Źródło: [NCzas.info](https://nczas.info)